

ПРОБЛЕМА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАДБАВОК ЗА ВИСЛУГУ РОКІВ ДЛЯ БУХГАЛТЕРІВ: АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВЧОЇ ПРОГАЛИНИ

Галкін В.В., старший викладач

Миколаївський національний аграрний університет

<https://orcid.org/0000-0003-4685-9630>

Анотація. Бухгалтерський облік є обов'язковим видом обліку, який ведеться безперервно з дня реєстрації підприємства, установи чи організації. Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку суб'єкти господарювання самостійно обирають форми його організації та визначаються із штатними одиницями бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером, а також з матеріальним стимулюванням.

Ключові слова: надбавка, вислуга років, працівники, бухгалтерська служба, державний сектор.

Постановка проблеми. Жоден суб'єкт господарювання не здатен забезпечити повноцінну діяльність без кваліфікованого бухгалтера. Водночас у чинному законодавстві досі не передбачено надбавки за вислугу років для цих фахівців, як у приватному, так і в державному секторі, що свідчить про недооцінку їхньої ролі у забезпеченні фінансової стабільності та звітності.

Виклад основного матеріалу досліджень. Суб'єкти державного сектору зобов'язані організовувати належний бухгалтерський облік, забезпечувати його ведення та здійснювати складання бюджетної і фінансової звітності відповідно до вимог чинного законодавства. Це охоплює фіксацію всіх операцій, пов'язаних із виконанням бюджетів усіх рівнів.

Відповідальність за ефективну діяльність бухгалтерської служби покладається на керівництво установи, яке зобов'язане створити відповідні умови для її функціонування. Бухгалтерська служба, у свою чергу, має дотримуватися встановлених стандартів та методології обліку, забезпечуючи повне і своєчасне відображення господарських операцій та подання звітності у визначені строки [1].

Бухгалтер як професія є невід'ємною складовою будь-якої організації, установи чи підприємства. Незважаючи на наявність вищої освіти за рівнем «бакалавр», «спеціаліст» чи «магістр», працівники цієї галузі часто отримують лише базову заробітну плату, яка доповнюється до рівня мінімальної, без суттєвих надбавок або премій.

Постанова Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 року № 1298 встановлює можливість нарахування надбавок за складність, напруженість та специфіку виконуваних обов'язків [2]. Проте на практиці, в умовах обмеженого

бюджетного фінансування, такі доплати є скоріше винятком, ніж правилом, і часто не враховуються при формуванні кошторису установ [3].

У численних електронних петиціях до Кабінету Міністрів України зазначається, що працівники певних галузей, зокрема бібліотекарі, медики та педагоги, мають законодавчо визначену надбавку за вислугу років, при цьому рівень персональної відповідальності за результати роботи у них не завжди високий. У той час як бухгалтер несе значну відповідальність за правильність фінансових операцій, ведення державних реєстрів, взаємодію з платформами e-Data та Prozorro, а також забезпечує прозорість бюджетного процесу [4].

Крім того, облікові процеси у державному секторі не припиняються ні за яких обставин. Навіть у періоди пандемії COVID-19 та дії воєнного стану, робота бухгалтерських служб здебільшого продовжувалася у звичному режимі офлайн, що підкреслює її критичну важливість.

Висновки: Наразі законодавство не передбачає для бухгалтерів бюджетної сфери надбавки за вислугу років, що є несправедливим з огляду на рівень відповідальності та обсяг виконуваних обов'язків. Враховуючи викладене, доцільно внести зміни до нормативно-правових актів, передбачивши обов'язкову надбавку за вислугу років для бухгалтерів усіх суб'єктів державного сектору. До страхового стажу, що враховується для нарахування цієї надбавки, слід включати весь період роботи на посаді бухгалтера незалежно від організаційно-правової форми підприємства, установи чи організації.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
2. Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери : постанова Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 р. № 1298. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1298-2002-%D0%BF#Text>.
3. Виговська Т. Л. Щодо встановлення надбавки за вислугу років працівникам бухгалтерських служб бюджетних та комунальних установ, закладів, організацій. Офіційне інтернет-представництво Президента України: №22/127886-еп від 26.11.2021 р. URL: <https://petition.president.gov.ua/petition/127886>.
4. Ляшенко Г.С. Надбавка за вислугу років працівникам бухгалтерських служб : Електронні петиції. Кабінет Міністрів України: петиція №41/002333-23еп від 07.06.2019 р. URL: <https://petition.kmu.gov.ua/petitions/2329>.

Annotation. Accounting is a mandatory type of accounting, which is carried out continuously from the date of registration of an enterprise, institution or organization. To ensure accounting, business entities independently choose the forms of its organization and are determined with the staff units of the accounting service headed by the chief accountant, as well as with material incentives.

Key words: bonus, length of service, employees, accounting service, public sector.